

ΠΑΝΟΣ ΑΜΥΡΑΣ

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΔΕΚΕΜΒΡΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

«Στου δρόμου της ζωής τη μέση
σε σκοτεινό βρέθηκα δάσος
γιατί το μονοπάτι το σωστό είχα μπλέξει».

Θεία Κωμωδία

ΔΑΝΤΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Αθήνα

Δευτέρα 4 Δεκεμβρίου 1944, ώρα 11:00 π.μ.

Η ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ δικαστηρίου μύριζε από τα τσιγάρα και τις ενοχές. Ο κατηγορούμενος προσπαθούσε να βολέψει το ασυμμάζευτο κορμί του σε ένα φθαρμένο ξύλινο σκαμνί αναμένοντας την ετυμηγορία των δικαστών.

Είχε ανάψει σέρτικο Αγρινίου, ρουφούσε τη γόπα λες και έπαιρνε οξυγόνο από λεπτοδουλεμένο αναπνευστήρα, για να το ξεφυσήσει με μανία σαν όρκα που χτυπιέται σε θάλασσες άγριες.

Το ντουμάνι από τον καπνό σκέπαζε το στρογγυλό, ιδρωμένο του κεφάλι, διακρινόταν μόνο μια λεπτή σκούρα λωρίδα από το μουστάκι, που έμοιαζε με κοφτερή λεπίδα, σαν εκείνη που χρησιμοποιούσε όταν χαράκωνε ταλαίπωρους πατριώτες στα μπουντρούμια της φιλοναζιστικής οργάνωσης Μπουντ.

Δίπλα του ένας ψηλολέλεκας ηλικιωμένος δικηγόρος βαστούσε υπό μάλης έναν καφέ ξεφτισμένο χαρτοφύλακα, που πρέπει να τον συντρόφευε τουλάχιστον την τελευταία δεκαετία. Στεκόταν αμίλητος με τη ματιά καρφωμένη στην πλαϊνή πόρτα της έδρας, από κει περίμεναν τα χαμπέρια.

Ο παλαιμάχος δικηγόρος Στέφανος Περιάδης, χασοδίκη τον αποκαλούσαν οι άσπονδοι εχθροί του, όχι και τόσο άδικο για τον μικρόκοσμο των νομικών, δεν είχε και πολλά να συζητήσει με τον πελάτη του. Πριν από δέκα ημέρες ορίστηκε συνήγορος του κατηγορουμένου αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, θα μέτρησαν ότι ήταν ένα βήμα από την επαγγελματική απόσυρση και του έριξαν την ευθύνη. Άραγε ποιος άλλος θα ήθελε να αναλάβει την υπεράσπιση ενός επαγγελματία δολοφόνου;

Ο κλήρος έλαχε σε εκείνον, στην κληρωτίδα μάλλον θα είχαν ρίξει μόνο το δικό του όνομα. Στάθηκε άτυχος σε ένα παιχνίδι που είχε κριθεί πριν από την έναρξή του.

Γύρω από τον κατηγορούμενο, οι πρακτικογράφοι των εφημερίδων μουρμούριζαν από αγανάκτηση για την ορθοστασία και κυρίως την πολυκοσμία που δυσκόλευε τη δουλειά τους.

«Δεν έπρεπε να γίνει εδώ η δίκη, δεν μπορούν να μας ταλαιπωρούν λες και είμαστε σε ειρηνοδικείο της επαρχίας. Απέναντι στο Ρεξ θα ήμαστε πασάδες, εγώ το είχα προτείνει εγκαίρως εις τους αξιότιμους δικαστάς να λειτουργήσει εκεί το Ειδικό Δικαστήριο, αλλά ποιος με ακούει», γκρίνιαξε ο πιο έμπειρος της αγέλης των εκπροσώπων του Τύπου, κοιτάζοντας με επιτηδευμένη απέχθεια το κοινό που είχε γεμίσει ασφυκτικά τον χώρο. Με το έμπειρο μάτι του υπολόγισε ότι πάνω από εξήντα νοματαίοι είχαν στριμωχτεί σε μια αίθουσα που μετά βίας χωρούσε τους μισούς. Έβγαλε το μουτζουρωμένο από τα μελάνια άσπρο μαντίλι και σκούπισε τον ιδρώτα από το μέτωπό του μουγκρίζοντας από αγανάκτηση.

Η ατμόσφαιρα, πράγματι, ήταν αποπνικτική, στην

ψηλοτάβανη αίθουσα δεν υπήρχε παράθυρο, ο μοναδικός φωτισμός προερχόταν από δύο λευκούς γλόμπους που κρέμονταν από καπνισμένα καλώδια, τα οποία αναβόσβηναν ανάλογα με τα κέφια της Ηλεκτρικής.

Και, όμως, κανείς δεν ήθελε να χάσει το θέαμα της πρώτης δίκης συνεργάτη των Γερμανών. Τα στασίδια του δικαστηρίου είχαν γεμίσει από τις επτά το πρωί, οι όρθιοι στριμώχνονταν στη γαλαρία, οι πιο αργοπορημένοι προσπαθούσαν να πάρουν έστω και μια γεύση ιστορίας ρίχνοντας κλεφτές ματιές από τον στενό διάδρομο.

Ωστόσο, οι απουσίες των μαρτύρων κατηγορίας έμοιαζαν πιο ηχηρές από το τσούρμο των περιέργων που συνωστίζονταν στην αίθουσα 3 του Πρωτοδικείου Αθηνών, στην οδό Σανταρόζα.

Οι περισσότεροι μάρτυρες δεν εμφανίστηκαν, κάποιοι στον διάδρομο ψιθύριζαν ότι μάλλον είχαν προτιμήσει να πάνε στη διαδήλωση που οργάνωνε εκείνη την ώρα το ΚΚΕ και το ΕΑΜ στην πλατεία Συντάγματος μετά το χθεσινό μακελειό.

Ο πρόεδρος του δικαστηρίου, ένας ξερακιανός ασπρομάλλης που εδώ και καιρό είχε περάσει τα πενήντα, στη λακωνική του παρέμβαση, με αυστηρό βλέμμα και κοφτερή γλώσσα, είχε ξεκαθαρίσει προς τους παράγοντες της δίκης ότι για την έκδοση της απόφασης θα λάμβανε υπόψη του και τις καταθέσεις που είχαν δώσει στη διάρκεια της προανάκρισης όσοι απουσίαζαν σήμερα. Ο συνήγορος Περιάδης είχε προσπαθήσει να ψελλίσει κάτι επί της διαδικασίας, αλλά έπνιξε τα λόγια του, ήταν πια αργά για να αρθρώσει αξιόπιστη υπερασπιστική γραμμή.

Όσοι πάλι μάρτυρες κατάφεραν να προσέλθουν στη δίκη κατέθεσαν με βεβαιότητα και με το χέρι τους πάνω στο πολυκαιρισμένο Ευαγγέλιο του δικαστηρίου ότι στο σκαμνί του κατηγορούμενου καθόταν ένας άθλιος λακές που δούλευε στην υπηρεσία των Ες Ες και δεν δίσταζε να βασανίζει όσους ταλαιπώρους έπεφταν στα νύχια του.

Ένας μάρτυρας μάλιστα, ο πιο θαρραλέος, που πριν από την Κατοχή δούλευε σε εμπορικό στην Αιόλου, είχε επιχειρήσει να τον φτύσει, όμως ο συνήγορος, παρά την προχωρημένη του ηλικία, επέδειξε αντανakλαστικά νέου αποτρέποντας την κατάληξη, με ακριβό πάντως τίμημα. Ένα μικρό, υγρό σημάδι έχασκε ακόμη στο πέτο του μαύρου σακακιού του, παράσημο της υπερασπιστικής του αυταπάρανησης.

Η ακροαματική διαδικασία είχε ξεκινήσει στις οκτώ το πρωί, ολοκληρώθηκε μέσα σε δύο ώρες και η διαβούλευση των δικαστών του Α' Τμήματος του Ειδικού Δικαστηρίου συνεχιζόταν στο απόκρυφο γραφείο τους· αυτό που απέμενε ήταν το πιο καθοριστικό στοιχείο της δίκης, η τελεσίδικη απόφαση.

Ο Γιάννης Γιαννόπουλος στην απολογία του είχε αρνηθεί όλες τις κατηγορίες. Με βραχνή φωνή και χωρίς να χάσει ούτε στιγμή το παγερό του βλέμμα, ισχυρίστηκε ότι αγωνιζόταν μόνο για να μην έρθουν στα πράγματα οι κομμουνιστές.

Ο συνήγορός του πάλι προσπαθούσε να πείσει το δικαστήριο ότι ο πελάτης του δεν είχε σχέσεις με την Μπουντ, αυτό που τον συνέδεε με τη φιλοναζιστική οργάνωση ήταν απλώς ο συγγενικός δεσμός με τον επικεφαλής της Αγήνορα. «Τους φίλους τους διαλέγεις, τους συγγενείς όχι, δεν μπορούμε να ποινικοποιήσουμε ακόμη και την οικογένεια» ήταν το βασικό

επιχείρημα του Περιάδη για να τεκμηριώσει την αθωότητα του πελάτη του, χωρίς μεγάλη επιτυχία, όπως φάνηκε από τη θυμηδία που προκάλεσαν τα λόγια του στην αίθουσα.

Αντιθέτως, ο εισαγγελέας ήταν απόλυτος για την ενοχή του Γιαννόπουλου. Φρόντισε να ενημερωθεί για τη δράση της Μπουντ από έναν αστυνόμο, ο οποίος στα χρόνια της Κατοχής είχε γίνει η σκιά των φιλογερμανικών οργανώσεων. Τα γραφεία της Μπουντ, στην οδό Παπαρρηγοπούλου, το 1943 μετατράπηκαν σε υπηρεσίες των ναζί, τα στελέχη της ασχολούνταν με την κατάδοση Εβραίων προσφύγων. Η Γερμανική Στρατιωτική Διοίκηση, που υπαγόταν απευθείας στο επιτελείο του Φύρερ, χρηματοδοτούσε αφειδώς την οργάνωση, τα μέλη της οποίας εργαζόνταν για να συγκροτηθεί λόχος Ελλήνων εθελοντών με σκοπό την εξόντωση πατριωτών.

«Ο κατηγορούμενος δρούσε για λογαριασμό των Γερμανών, γι' αυτό πρέπει να τιμωρηθεί παραδειγματικά. Η οργάνωση Μπουντ θα μείνει στην Ιστορία ως το τάγμα των ελληνόφωνων Ες Ες». Ο εισαγγελέας ολοκλήρωσε την αγόρευσή του με φωνή στεντόρεια, δυσανάλογη με το μικρό μπόι του, ενώ οι δημοσιογράφοι αγκομαχούσαν για να την καταγράψουν στις σημειώσεις τους χωρίς να χάσουν λέξη.

Ο πρόεδρος με τους άλλους δύο δικαστές της έδρας συσκέπτονταν πάνω από μισή ώρα, ο εκνευρισμός όλων είχε χτυπήσει κόκκινο. Κάποιοι διάβαζαν εφημερίδες, τις χθεσινές. Οι πρωινές δεν είχαν κυκλοφορήσει, οι τυπογράφοι είχαν κατέβει σε απεργία, μπορεί να έβρισκες μόνο τον *Ριζοσπάστη*, αλλά ειδικά αυτές τις ημέρες ήταν πιο ασφαλές να κρατάς χειροβομβίδα. Χωρίς την περόνη.

Μια παρέα νεαρών φαινόταν σίγουρη για το αποτέλεσμα. «Μωρέ, το κάθαρμα θα πάει στο απόσπασμα, εκεί που έστειλε τους πατριώτες, άι στον αγύριστο!» φώναξε ο πιο γεροδεμένος της παρέας και ο κατηγορούμενος γύρισε απότομα το κεφάλι του.

Με απειλητικό ύφος έψαχνε να βρει από πού είχε ακουστεί η φωνή. Το βλέμμα του δολοφονικό, πέρασε με μίσος πάνω από όλα τα άτομα της αίθουσας αργά, βασανιστικά, έτσι όπως ήξερε από την προϋπηρεσία του στην Μπουντ.

Όταν δεν κατάφερε να εντοπίσει τον νεαρό που είχε βγάλει τη λαϊκή ετυμηγορία, γύρισε στον συνήγορό του και τον έβρισε πως δεν έκανε τίποτα για να τον προστατέψει. Εκείνος δεν αποκρίθηκε στις προσβολές του πελάτη του, παρά μόνο σκούπισε με το λινό μαντίλι του τον ιδρώτα από τα χέρια του, με την ευκαιρία καθάρισε και το γλοιώδες πέτο του.

Από τα μεσαία καθίσματα της αίθουσας ένας ψηλός τριανταπεντάρης σηκώθηκε και κατευθύνθηκε προς την έξοδο. Τη θέση του καπάρωσε σχεδόν τρέχοντας ένας κοντός με μαύρη τραγιάσκα. Στα δικαστήρια, όπως και στα καράβια, είσαι κάτοχος της καρέκλας μέχρι τη στιγμή που θα απομακρυνθείς από αυτή. Νόμος απαράβατος.

Ο Νίκος Αγραφιώτης ήξερε τις διατάξεις του, αλλά ήθελε να πάρει αέρα και όχι, αυτό που τον ενοχλούσε δεν ήταν η κάπνα που νότιζε το σακάκι του. Το πρόσωπό του, σημαδεμένο από μια βαθιά ουλή στο δεξί μάγουλο, κληρονομιά του Ελ Αλαμείν, έμοιαζε ακόμη πιο σκοτεινό, σαν την τύχη του. Δεν είχε βρει αυτόν που έψαχνε εδώ και μήνες, δεν τόλμησε να εμφανιστεί στο δικαστήριο ο πιο

στενός συνεργάτης του κατηγορούμενου, ο λογαριασμός τους παρέμενε ανοιχτός.

Ο Αγραφιώτης κοντοστάθηκε στην πύλη του κτιρίου και άναψε τσιγάρο. Η είσοδος του Πρωτοδικείου, κομψή από τις νεοκλασικές πινελιές του αρχιτέκτονα Φοίβου-Διονυσίου Ζούκη, δεν είχε την παραμικρή σχέση με τις ασχήμιες που ακούγονταν από τον κατηγορούμενο μέσα στη δικαστική αίθουσα.

Την αρχοντική οδό Σανταρόζα είχαν φροντίσει και αυτή να τη μαγαρίσουν οι κατακτητές. Από τον Μάιο του 1941 μέχρι τον περασμένο Οκτώβριο, όταν σήμαναν οι καμπάνες της Απελευθέρωσης, στον αριθμό 3 στεγαζόταν το κτίριο διοίκησης των Ες Ες. Τα κτήνη με τις μαύρες στολές και τις νεκροκεφαλές στο πηλήκιο σουλατσάριζαν επί χρόνια στις αίθουσες όπου σήμερα δικαζόταν ένας στενός τους συνεργάτης, ήταν και αυτό μια πρόοδος στη γενική μαυρίλα.

Μπροστά από την Πανεπιστημίου πλήθος ανέβαινε προς το Σύνταγμα, το συλλαλητήριο διαμαρτυρίας για τα χθεσινά είχε ξεκινήσει από νωρίς, αλλά ο κόσμος συνέχιζε να συρρέει προς την πλατεία του δράματος. Μια μαυροφορεμένη γυναίκα κοντοστάθηκε μπροστά από τα σκαλοπάτια των δικαστηρίων και φώναξε με όλη της τη δύναμη:

«Σκότωσαν τα παιδιά μας και εσείς καμώνεστε ότι δεν τρέχει τίποτα; Ως τότε θα ανέχεστε τα εγκλήματα και θα τα κουκουλώνετε σαν να είστε προδότες;» ούρλιαξε με τη ματιά της καρφωμένη στον Αγραφιώτη. Μια κοπέλα την πήρε αγκαζέ και την απομάκρυνε πριν την αρπάξουν οι αστυνομικοί που βγήκαν από το φυλάκιο της Σανταρόζα ακούγοντας τα ουρλιαχτά.

Ο Αγραφιώτης δεν παρεξηγήθηκε, το τελευταίο διάστημα είχε συνηθίσει να ακούει για προδοσίες περισσότερο και από την εποχή που οι ναζί βυρσοδομούσαν κατά της χώρας.

Τις σκέψεις του διέκοψε ένα διακριτικό χτύπημα στον ώμο. Γύρισε και αντίκρισε έναν νεαρό με στρογγυλά μεταλλικά γυαλιά και μαύρες μανσέτες στα μανίκια, στοιχία ικανά να φανερώσουν την ιδιότητά του. Γραμματέας ή καλύτερα θηριοδαμαστής της ατελείωτης δικαστικής γραφειοκρατίας.

«Ο κύριος Αγραφιώτης;» Ο Νίκος έγνεψε καταφατικά. Ο γραμματέας δεν περίμενε άλλη απάντηση, ήξερε καλά ποιον είχε μπροστά του. Συνέχισε με φωνή αδύναμη από το άγχος να μεταφέρει σωστά τις οδηγίες του εντολέα του.

«Εργάζομαι για τον εισαγγελέα Δημήτρη Σπλαθιώτη, θα επιθυμούσε να τον επισκεφθείτε το συντομότερο δυνατόν. Σας είδε συμπτωματικά εδώ το πρωί και όπως μας ενημέρωσε γνωρίζετε καλά και θα ήθελε να σας συναντήσει για να θυμηθείτε τα παλιά».

Ο Αγραφιώτης κοίταξε με απορία τον αγγελιαφόρο, δεν του άρεσε να τον περνούν για αφελή, και μάλιστα πρωινιάτικα Δευτέρας.

«Αφού ο προϊστάμενός σου με είδε και μάλιστα ύστερα από τόσο καιρό, γιατί δεν μου μίλησε και έστειλε εσένα; Έχω ένα συνήθειο. Όσες φορές άκουσα για συμπτώσεις, διαπίστωσα ότι τίποτα δεν είναι τυχαίο, γι' αυτό και έχω πάψει προ πολλού να τις πιστεύω. Όσο για τα παλιά, επειδή με κυνηγούν και δεν μπορώ να τα αποφύγω εύκολα, δεν ξέρω εάν θέλω να τα συζητήσω με έναν εισαγγελέα, και μάλιστα με τη μεσολάβησή σου. Έγινε κατανοητός;»

Ο γραμματέας κόμπιασε, δεν περίμενε ευθεία επίθεση, ο Αγραφιώτης τον άφησε μερικά δευτερόλεπτα πριν τον βγάλει από τα σχοινιά του ρινγκ.

«Λέγε καλύτερα τι συμβαίνει, μήπως καταφέρουμε να συνεννοηθούμε».

Ο γραμματέας πήρε βαθιά ανάσα και άλλαξε τροπάριο.

«Η αλήθεια είναι ότι κάποιος από την υπηρεσία βρισκόταν από νωρίς στην αίθουσα και σας αναζητούσε με εντολή του κυρίου Σπαθιώτη. Μόλις σας εντόπισε στο κτίριο, ειδοποίησε στο γραφείο και ο εισαγγελέας με έστειλε για να σας παρακαλέσω να τον συναντήσετε».

«Είδες που οι συμπτώσεις τελικά δεν ωφελούν;» είπε ο Αγραφιώτης και άναψε δεύτερο τσιγάρο. Πρόσφερε ένα στον γραμματέα, που αμέσως το έβαλε στο λεπτό στόμα του για να διώξει τη νευρικότητα που είχε κυριεύσει το χέρι του.

«Πιστεύεις ότι μπορώ να αποφύγω τη συνάντηση ή είναι χαμένος κόπος να το συζητάμε;» ρώτησε ο Αγραφιώτης κοιτάζοντας προς την Πανεπιστημίου. Μια διμοιρία Βρετανών με τα Στεν στα χέρια ανέβαινε προς τα Προπύλαια, όλοι τους ήταν ζωσμένοι με τους γεμιστήρες των 32 φυσιγγίων, ο Νίκος το είχε δουλέψει το πολυβόλο στη Μέση Ανατολή και ήξερε πόσο εύκολα σκότωνε, αν και φτηνής παραγωγής.

Ο γραμματέας φύσηξε τον καπνό και φάνηκε μάλλον κατηγορηματικός με την απάντησή του:

«Η αλήθεια είναι ότι ο κύριος Σπαθιώτης δεν μας έχει αφήσει επιλογή. Εάν δεν συμφωνήσετε να έρθετε στο γραφείο του, υπάρχουν γύρω μας αρκετοί άντρες της Ασφάλειας που θα υποχρεωθούν να χρησιμοποιήσουν βία για να σας μεταπείσουν».

Τουλάχιστον είχε διατηρήσει τον πληθυντικό ευγενείας, χαρακτηριστικό των βοηθών εισαγγελέα και των γραφειοκρατών της δικαιοσύνης. Ο Αγραφιώτης εκτίμησε την ειλικρίνειά του και κοίταξε τριγύρω για να εντοπίσει τους μυστικούς της Ασφάλειας που θα τον συνόδευαν εάν έφερνε αντιρρήσεις, μερικά ζευγάρια μάτια τον κάρφωσαν και καρφώθηκαν.

«Παρακολουθώ μια δίκη, μόλις τελειώσει, θα περάσω να δω τον προϊστάμενό σου. Ξαφνικά με έπιασε μια νοσταλγία να ακούσω παλιές ιστορίες, και μάλιστα από πρόσωπα που πίστευα ότι δεν θα τα έβλεπα ξανά στη ζωή μου. Γι' αυτό πες στα κυνηγόσκυλα της υπηρεσίας σου ότι δεν χρειάζεται να με δαγκώσουν για να συμφωνήσουμε. Πες μου μόνο πού θα βρω τον Σπαθιώτη».

«Πολύ χαίρομαι που τα βρήκαμε. Το νέο του γραφείο βρίσκεται στη Γενική Ασφάλεια, στον δεύτερο όροφο, στο 208», είπε ο γραμματέας και με ένα νεύμα καθησύχασε τη δήθεν αδιάφορη παρέα που συζητούσε στα σκαλιά του δικαστηρίου κρυφοκοιτάζοντας προς τον Αγραφιώτη.

Ο Αγραφιώτης χαμογέλασε πικρά και απευθύνθηκε στον κάθιδρο γραμματέα.

«Θα είμαι εκεί σε λίγο, το μέρος το ξέρω καλά», είπε και πέταξε τη γόπα του μπροστά από την παρέα των κυνηγόσκυλων. Ένα χαμίνι που ξεφύτρωσε από τον δρόμο άρπαξε το απομεινάρι καπνού και έφυγε τρέχοντας προς τη Σταδίου· κάποια πράγματα δεν αλλάζουν σε αυτή την πόλη.

Ο γραμματέας εξαφανίστηκε με τον ίδιο απότομο τρόπο που είχε μπει στη ζωή του Αγραφιώτη. Εκείνος στάθηκε για λίγο κοιτάζοντας τα συνθήματα για τον εθνικισμό και

το ΚΚΕ στους βαμμένους με ώχρα τοίχους του δικαστηρίου. Η γιορτή της ελευθερίας έμοιαζε με μακρινή ανάμνηση, αν και δεν είχαν περάσει ούτε δύο μήνες από τότε, η εμφύλια διαμάχη είχε ξεκινήσει εδώ και καιρό, δεν θα τη γλίτωνε η πρόσοψη του νεοκλασικού της Σανταρόζα.

«Ο πρόεδρος επέστρεψε, ανακοινώνει την απόφαση για τον Γιαννόπουλο», φώναξε ένας φωτογράφος από τις σκάλες του κτιρίου και όσοι βρίσκονταν στο προαύλιο έτρεξαν προς την αίθουσα του Πρωτοδικείου. Ο Αγραφιώτης έκανε μια απόπειρα να προσεγγίσει, γρήγορα κατάλαβε το μάταιο της προσπάθειας. Στάθηκε στον διάδρομο, επικρατούσε νεκρική σιγή, θα μπορούσε τουλάχιστον να ακούσει την ετυμηγορία.

«Εγέρθητι», φώναξε στον Γιαννόπουλο ο χοντρός πολισμάνος, που μαζί με τον λιγνό συνάδελφό του στέκονταν μπροστά από το έδρανο του κατηγορούμενου. Ο Γιαννόπουλος υπάκουσε νευρικά, έβραζε μέσα του. Οι τρεις δικαστές είχαν ήδη λάβει τις θέσεις τους, ο πρόεδρος με σταθερή φωνή ανέγνωσε την απόφαση του δικαστηρίου.

«Το Ειδικό Δικαστήριο Αθηνών κρίνει ένοχο εσχάτης προδοσίας τον Ιωάννη Γιαννόπουλο και τον καταδικάζει με την ποινή του θανάτου. Ο τόπος και ο χρόνος εκτέλεσης της ποινής θα ανακοινωθεί στον συνήγορό του εντός της ημέρας».

Η απόφαση προκάλεσε την έκρηξη του Γιαννόπουλου. «Αλήτες, θέλετε να με στείλετε στο απόσπασμα, αλλά ο πόλεμος δεν έχει τελειώσει! Θα σας κυνηγάω παντού, εγώ δεν ξεχνάω φάτσες!» ούρλιαξε και ήταν έτοιμος να χιμήξει στον πρόεδρο. Οι δύο αστυνόμοι που ήταν δίπλα του τον

μπαγλάρωσαν, ο χοντρός τον κάθισε στο σκαμνί του σαν σακί από πατάτες. Φορούσε χειροπέδες, ήταν ακίνδυνος, όσο κι αν απειλούσε θεούς και δαίμονες.

Το ακροατήριο ξέσπασε σε επευφημίες. «Ζήτω! Άντε τώρα και στα μεγάλα ψάρια, να πάνε στην κρεμάλα όλοι οι προδότες», φώναζαν οι πιο θαρραλέοι από τη γαλαρία ενώ οι υπόλοιποι χειροκροτούσαν και αγκαλιάζονταν από τη χαρά που τους έδωσε η απόφαση των δικαστών.

Ο Αγραφιώτης είδε όσα ήθελε και βάδισε προς την έξοδο, το ραντεβού με τον παλιό του γνώριμο, τον εισαγγελέα Σπαθιώτη, δεν τον ενθουσίαζε, αλλά δύσκολα θα μπορούσε να το ακυρώσει.

Στην Πανεπιστημίου ο κόσμος πια κατέβαινε προς την Ομόνοια αλαφιασμένος, ο μουντός καιρός ταίριαζε με την ατμόσφαιρα.

«Στο Σύνταγμα έφαγαν χθες τα παιδιά μας, μη ζυγώνετε προς τα κει», φώναξε μια γυναίκα, ενώ δίπλα της βάδιζε ένας νέος που κρατούσε τον χτυπημένο ώμο του.

«Φασίστες, δεν θα σας περάσει!» φώναξε με οργή ο νέος και κοίταξε προς τον Αγραφιώτη, που όμως δεν το πήρε προσωπικά, ανταπέδωσε ψυχρά τη ματιά. Δύο βρετανικά άρματα μάχης ανέβαιναν τη λεωφόρο με τις ερπύστριες να κροταλίζουν στη φθαρμένη ασφαλτο. Ο νέος κοντοστάθηκε, κοίταξε τους Άγγλους, αλλά αυτή τη φορά δεν μίλησε.

Από μακριά ακούγονταν χωνιά διαδηλωτών και σποραδικοί πυροβολισμοί, το μίσος φούντωνε στο κεντρικότερο σημείο της Αθήνας. Έλληνες εναντίον Ελλήνων.

«Καλύτερα ήμαστε στην Κατοχή», μουρμούρισε ένας γεράκος, ο Αγραφιώτης αηδίασε και μόνο που άκουσε

την κατάρα. Άνοιξε το βήμα προς την Πατησίων. Κάτι του έλεγε πως στη Γενική Ασφάλεια θα αντιμετώπιζε χειρότερες καταστάσεις και η διαίσθησή του, όταν ήταν για κακό, σπάνια τον ξεγελούσε.